

מבעד למסוה

(שעורים בהסתכלות)



מספרים בו יהודי
אחד ברוסיה שלה פעם
תלגרם לאשתו ברוסית
בזו הלשון: „הגדוד
אסף הכינו כדורים,

אבוא למלוד וי... מיד נמסר המברק הזה למשטרה
והביאו את היהודי בכבלי-ברזל לבית-הסתר
בעון התקוממות נגד ממשלת הצאר.

אחר חקירה ודרישה נתברר הדבר כי יהודי
זה ה„מורד במלכות“ היה פשוט מלמד-תינוקות
שבער לפלזניות שלו בערב-פסח כלשון קצרה
בדרך התלגרמים, כי גרוד התלמידים שלו נאסף
בית בון-הזמנים, ועיכ עליה להבין כדורי-בעק
(קניידלוק בלעיז) לפעודת פסח בשעת ה„סדר“,
והוא יבוא אייה ל„מלוד“ כהסבה...

כלפי מאי ספרתי לכם כל זאת? — כלפי
המעשה של תחפושים ב„בעלאל“.

מה אירע עם? — תימני קטן מ„בעלאל“
הוביל על החמור תרמילי-נחשת של כדורי-
התהההים שנשארו מהמלחמה, כידוע, אל בית-
החרוץ על-ימנה לעבדו ולחבוט לעבודה ב„צלאל“
לעצוים עם פארו-צוים, כחבת קעקע, כפתור
ופות, והחמור הלך לפני התימני בסערה-תומן,

ויחי קול התרמילים הריקים הולך וחוק מאד,
עד שהגיע לאזני השומר הערבי, כמטורי-קרתא
שלנו...

— מה יש לך פה? תרעים קולו השומר.
— „בומבאט“! ענה התימני בעדיבות, ופירושו
פצצות, שכך נקראו התרמילים בפיו ההמון
הערבי.
— ומהיכן אתה מוביל את ה„בומבאט“ האלה?
צעק השומר.

— מ„בסלאל“... ענה יוסף התימני ברעדה,
הט... מ„בסלאל“? — רטן השומר בחמה
עצורה — אכן נודע הדבר! הויש עוד כומבאט
שם ב„בסלאל“?

— יש ויש! ענה המתמר הקטן, יש גם
„מדאפעי“ וכלומר: (תותחיים) גדולים...
ומרב בהלה נדמו התרמילים כשקיהם
ובשעת מעשה עמד החמור ונענע בשתי אזניו
הארוכות לאות הסבחה...

ולא שהה הרבה, כלומר השומר הערבי,
ותוביל את שני הפושעים המדיניים, אדם
ובהמה, ישר אל המשטרה המרכזית, ושם קשרו
כמתולה את יוסף „הצדיק“ כאזיקים ובכבלי-
ברזל, ורגליו לנחושתיים הוגשו, כמו שנאמר,
והשומרים נגשו מיד ל„עבודה“, נוסח תוגרמה,
כדי שיתודה התימני הקטן ויגלה את סוד הנשק
של „בעלאל“.

והכתן הקטן היה כורע ומשתתחה ונופל
על פניו לנטה ואתוריו למעלה, והשומר עמד

עליו והצליף במנין אהת למעלה ושבע לנטה
והיה מתכנין להזות דמו במצליף, וכך היה
מונה: אחת ואחת, אחת ושבע, והתימני הקטן
היה אנוס על פי הדבור והשוט לגלות את כל
„הסוד“, הכל יהודה ובחובו לא טמן שנאמר:
בזו הוקה שתיים ובזרוע נטויה שתיים, וזרא
התימני את חיד הגדולה ואת הרצועה כפולת-
השמנה וזרא מאד... אמור מעתה: מתחת
לקח ארבעים מכות ומלמעלה יצאו מפיו מאתיים
כדורים, מאה רובים וחרוסר תותחיים, עד
שנתפן „בעלאל“ בפיו ל„ארפנל“ שלם, כמו
קרוץ להבדיל, שיש בו להחרוב עולמות...

והכתן התימני נכנס בשלום להוכל המשטרה
אין לרגע ויצא כושם כלו פגע „מראה ביי וי“,
ולא נתקררה דעתו עד שנתקד פרטי-כל בהתימת
ידו ממש ונישלה למפקד הראשי שהגיע מחדש.

ובכן, ויחי בתצי הלילה, וגרוד שלם של
קעינים ושומרים הקיפו את חומת „בעלאל“,
כדי לכבוש את מבצר „האויב“, ובישמעאל
בשעתו באו הפעם „שלא כדרכו“, קצנו מעל
הגדר והסתערו פתאום ב„כשילים וכלפות“ על
דלתות המוזיאום, לקחו בשבי את המשרתים
והישומרים, והתנפלו בהרף נפש על „סומס
הרשעי“ שעמד רומם כשיש, התגוללו על „וינוס
היפה“ שהתמוזמה עם „ככבוסי“ הישבור, ולאחר
שכבשו את ה„פוזיציה“ הזו ונפצו כמה פסלים
ואלילים, נתנה פקודה לעלות אל המגדל, למקום
הנשק היהודי... הספרות! ומרב התלחכות הסירו

כלם את בגדם מעליהם והסתערו על המגדל
הגדולה, בעלת שבעת הקנים שנותנים בהם
סומנים (סיגנאלים בלעיז) לאויב בתנוכת,
כידוע, עד שנתעורר הפרופיסור הושיש
מחלימותיו הנעימים על ה„אמנות“, התפרץ
אל החדר וקרא בקול:

— מי שם? פוליסים או גנבים?
מיד לכש הקצין את מעילו ונוצצו כוכביו-
כפתוריו ככוכבי הרקיע, כדי שלא יטעו בו...
וכך נמשך ה„כבושי“ עד שעלה עמוד השחר ובאו
השומרים לפני קציניהם ואמרו: רבותינו, הגיע
זמן פת-שחרית, שנאמר: שעת אכילה—שעת
מלחמה... ומיד הוכרזה שביחת הנשק.

הקצין דרש ממפקד ה„מבצר“ להבטיח על
דברתו שלא יכנס ולא יוצא חלילה שום אדם
ל„בעלאל“, וליתר בטחון העמידו שלשים
שומרים מסביב לחומה, משערו „בעלאל“ עד
שערי-לא-צדק ועד שערי-לא-חסד, ושלשת
המנינים עמדו עד אור הבקר, אין יוצא ואין
בא, כיריהו בשעתה.

וזוג צעיר אחד עבר לתומו באשמרת
האחרונה, ובקש ליהנות מאור-היורה, והנה קפץ
עליו רוגזם של השומרים והפרידו בין הדבקים,
אותו לקחו כשבי ואותה שלהו, כגורת פרוות
טמש: כל הבן לבעלאל תשליכוהו וכל הבת
תחיון...

הבקר אור, וארבעה שרוי-מלחמה חדשים
חופיעו בשרון לפני „מבצר“ בעלאל — אש

לפניו תאכל וסביביו נשערה מאד, וביזו כדי
לחוק את ה„פוזיציה“ שלהם... „והכבושי“ החל
שוב ביתר עז וביתר תקף, בדקו בכל החורים
והסדקים, הות כל ה„פודוסטאלים“ והמצבות,
תחה „המשיה“ הגדול של גלוצנשטיון שישב
קשור לכבלי-ברזל ושתק... וגם בבית-הכסא,
להבדיל, חפשו עד האכן שידם מגעת ונערו את
כל האבק שנצבר ב„בעלאל“ עד היום הזה.

ואולם „יגיעת ולא מצאת—אל תאמן וי“
כשיצאה המשרתת לאסף את התתולים והלכנים
של תינוקה, התגלו סוף-סוף מתחת לתההונים
הקטנים, שני תותחיים גדולים, אבל תותחיים
ממש שיש להם חלל גדול, מימי התורכים
שעברו אליהם בירושה מימי סלאח-אל-דין אל
אויביו ועלתה עליהם הלודת...

לאחר שנגמרו כל התפושים, הורם הדגל
הלבן ומיד הותל משא-ומתן של השלום, והיו
הסכם: הקצין הושיש ידו לפרופיסור ואמר:
Au revoir Sory! כלומר, אני מצטער
מאד, להתראות! יהי רצון שנתראה באפן אחר
לגמרי, רק בשמחות ונראה נחת זמיו ונאמר
אמן וי הפרופיסור העמיד את התנאים האלה:
ראשית כל, תקון הדלתות השבורות, ושנית
חמישה גרוש דמי כניסה לכיף לתערוכה, כפי
התעריף, והזמין אותם לבקר אותו להבא, ביום
ולא בלילה כדי שלא להפריע את שנתו והכניסה
כשער ככני-אדם ולא כמתרת, ויראה להם
עבודה תלמודי „בעלאל“ בעשיה התרמילים

הוא אשר אמרתי ; מצות בדוקת-חמץ היא
טדאוריתא ומדרכנן, וראוי היה לקימה עוד
מראשית - הכבוש של האנגלים, אלא ישאלה
האתרוגים אונם יודעים את המקום והמין
הנכון כדי להפש את ה"כדורים", ומחלופים את
האותיות בין עברי לערבי...

ראיתי הלכה ונזכרתי מעשה :

לאחר שקראתי ב"תונים את כותאת
המורים נגד הנכרת לנדוי, נזכרתי כי בהיותה
לפני עשר שנים בערך בחו"ל פרסמה מאמר
בזשאויש קרוניקל והתאוננה על המורים
העברים בא"י שאינם מדקדקים כראוי במצות
כילה.

המורים קראו אז לאספה והחליטו פה
אחד כי מוד בשובה ירושלימה יוכיתו לה את
עז מות
מעותה...

שחקק עליהם : וכתתו הרכותם לאתים
הגיתותיהם ל"מומרות".
ולע"ע יושבים הם שניהם, גם התימני וגם
החמור, כלואים בבית-האסורים. זה מכה "ועל
הטא שחמאתי באנס ולא ברצון" וזה עומד עם
"קינו המלאים תרמולים ריקים ומנחם את
הכרו באליפו בשעתו..."

ואת זה לעומת זה עשה אלהים :
בשעה שעמדו ל"מבש" את "מבצר" בעצאל
בירושלם, בשעה זו עשו תפושים בכפר ערבי,
עפ"י סדר א"ב, ומצאו שם את האות השביעית,
פ"זמה כמשמעה, שאטלו בסתר, עפ"י תורת
ה"קבלה" מאנ"ש ב"עשרת השבטים" אשר בלוד,
כידוע לענועים וליודעי ח"ו, ובימים האלה
הובילו את זקני-העדה והחמיה אתר כבוד
לישיבת-של-מטה בעיה"ק ירושלים.